

Handläggare: Gunweig Högberg
Telefon: 08-508 20 505

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Ansökan om medel från länsstyrelsen för projekt /jämförbarhetsarbete inom äldreomsorgen riktat mot Värn för äldre

Förvaltningens förslag till beslut

Ansökan till länsstyrelsen godkänns och överlämnas till äldreförvaltningen för samordning av stadens ansökningar.

Gillis Hammar
stadsdelsdirektör

Kristina Goldring
äldreomsorgschef

Sammanfattning

Regeringen har uppdragit åt Sveriges kommuner och landsting att för åren 2008-2010 fördela projektmedel inom ramen för "Programmet för Hållbar Jämställdhet" för att stödja jämställdhetsintegrering i kommuner, landsting och regioner. Nästa ansökningstillfälle är 2009-10-15.

Länsstyrelsen i Stockholms län har i sin tillsyn av äldreomsorgen sett att det saknas mål och riktlinjer för arbetet med jämställdhetsintegrering. Personalen inom äldreomsorgen reflekterar sällan om könets betydelse vid bedömning av behov av insatser eller vid bedömning av hur insatserna genomförs.

Äldreförvaltningen planerar att ansöka om medel för sitt utvecklingsarbete och önskar samordna med de projekt, utifrån jämställdhetsaspekter på bemötandet och hur insatserna utförs, som planeras i stadsdelarna.

Äldreomsorgen i Enskede-Årsta-Vantör ansöker om 1,4 mnkr kronor för ett projekt under 1,5 år inriktat mot värn för äldre med syfte att utbilda alla medarbetare inom äldreomsorgen i frågan för att de framöver ska känna till hur de kan agera när de möter äldre som utsätts för våld och vilket stöd som finns att erbjuda. Äldre kvinnors situation ska särskilt belysas.

Bakgrund

Regeringen har uppdragit åt Sveriges kommuner och landsting att för åren 2008-2010 fördela projektmedel inom ramen för ”Programmet för Hållbar Jämställdhet” för att stödja jämställdhetsintegrering i kommuner, landsting och regioner. Nästa ansökningstillfälle är 2009-10-15.

Länsstyrelsen i Stockholms län har i sin tillsyn av äldreomsorgen sett att det saknas mål och riktlinjer för arbetet med jämställdhetsintegrering. Personalen inom äldreomsorgen reflekterar sällan om könets betydelse vid bedömning av behov av insatser eller vid bedömning av hur insatserna genomförs.

Äldreförvaltningen planerar att ansöka om medel för sitt utvecklingsarbete och önskar samordna med de projekt, utifrån jämställdhetsaspekter på bemötandet och hur insatserna utförs, som planeras i stadsdelarna.

Jämställdhetsintegrering är en strategi för att uppnå hållbar jämställdhet och innebär att:

- kartlägga hur verksamheten berör och får konsekvenser för respektive kön samt undersöka om båda könen villkor och behov beaktas
- kartlägga om verksamhetsföreträdarnas uppfattning och föreställningar om kön påverkar och får konsekvenser för hur rättigheter och resurser erbjuds och fördelas
- ansvariga för verksamheten fattar beslut om insatser och åtgärder
- genomföra åtgärder i det dagliga arbetet som garanterar att verksamheter, service, vård m m utförs på ett jämställt sätt
- införliva jämställdhetsperspektiv i befintliga policydokument, processer, rutiner, kvalitets- och ledningssystem.

Ansökan om medel kan ske till utvecklingsarbete som använder jämställdhetsintegrering och som främjar hållbar jämställdhet ur ett medborgar-/brukarperspektiv.

Utvecklingsarbetet kan ha ett eller fler av följande mål:

- utveckla och kvalitetssäkra verksamheten för att garantera att den inte diskriminerar någon på grund av kön
- jämställdhetsintegrera ledningssystem och metoder som vanligen används för att utveckla verksamheten (t ex styrdokument, budget, kvalitets- och brukarundersökningar)
- öka kunskapen och medvetenheten om jämställdhet bland beslutsfattare i offentligt finansierade verksamheter.

Medel kan beviljas för maximalt 1,5 år och kan sökas till:

- **utbildnings- och informationsinsatser** – konferenskostnad, material, föreläsare, processledning m m.
- **förändringsarbete** - extern kompetens för utbildningsinsatser, processledning, handledning etc.
- **kvalitetssäkring av ledningssystem och metoder för verksamhetsutveckling** - t ex för kartläggning, analys och jämställdhetsintegrering av policy-/styrdokument, kvalitetssystem eller metoder, checklistor mm som används i det dagliga arbetet.
- **effekt- och processutvärdering** – för att genomföra utvärdering.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för äldreomsorg. Ärendet behandlas i stadsdelnämndens pensionärsråd 2009-08-14.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Äldre som utsätts för våld i hemmet är en grupp som uppmärksammas för lite. Äldreomsorgen vill bidra till att uppmärksamma, ge stöd och hjälp till äldre som utsätts för våld i nära relationer. Särskilt behöver mäns våld mot äldre kvinnor uppmärksammas då kvinnor som är i beroendeställning löper en ökad risk för kränkning och övergrepp samtidigt som möjligheten att bli sedd och få stöd försvåras. Äldre kvinnor är något mera utsatta för våld än äldre män och arten av kvinnornas utsatthet är också mera upprepad och av allvarligare slag. Därför vill äldreomsorgen i Enskede-Årsta-Vantör genomföra ett projekt inom detta område.

Syftet med projektet är att

- arbeta fram en handlingsplan för arbetet med värn för äldre och då särskilt belysa åtgärder för äldre kvinnor
- utbilda alla medarbetare inom äldreomsorgen i hur man uppmärksammar att någon är utsatt för våld och om vilka stödresurser som finns – detta gör att hela äldreomsorgens verksamhet omfattas av projektet
- efter avslutad utbildning erbjuda handledning och stöd för de medarbetare som haft anledning att tillämpa handlingsplanen och de arbetssätt som utbildningen lärt ut
- följa upp effekterna av utbildningen
- implementera ett arbetssätt som gör att situationer när äldre utsätts för våld uppmärksammas

Grunden för projektet är att kartlägga och undersöka båda köns behov och villkor när det gäller våld mot äldre. I kartläggningen ingår att utreda om kön påverkar insatserna som erbjuds och om båda könen får samma möjligheter till värn vid våldssituationer. Där ingår även att säkerställa om båda könen erhåller åtgärder som garanterar att service, vård och omsorg utförs på ett jämställt sätt. Genom detta avser förvaltningen att införliva jämställdhetsperspektivet i befintliga policydokument.

Ansökan avser medel för en heltidstjänst som projektledare under 1,5 år samt för konferenskostnader, utbildning och arbetsmaterial för kartläggning mm. Förvaltningen ansöker om 1,1 mnkr för projektledare under 1,5 år samt 0,3 mnkr för övriga kostnader vilket innebär totalt 1,4 mnkr.

Förvaltningen bidrar med arbetstid för alla medarbetares deltagande. Utbildningen planerar äldreomsorgen att genomföra arbetsplatsnära för att ge enheterna möjlighet att avsätta tid för alla medarbetare.

En årlig redovisning till stadsdelsnämnden i samband med verksamhetsberättelsen ska sedan genomföras angående antalet personer som under året erhållit stöd i samband med våldssituationer. Redovisningen ska uppdelas på män respektive kvinnor och omfatta situationer där våldet kan ha utförts av make/maka eller vuxna barn.

Bilagor

Program för hållbar jämställdhet - Riktlinjer för ansökan om utvecklingsstöd